

ОЦІНКА ПОТРЕБ ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент, Юліана Рафаїлівна Мацкевіч

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8-й корпус ЗНУ, ауд. 219

E-mail: yuliana30-12@ukr.net

Телефон: 228-76-45

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		Соціальна педагогіка, магістр				
Статус дисципліни		вибіркова				
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2021-2022, 1 семестр	Рік навчання -	Тижні	11
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – 10 Практичні заняття – 22 Самостійна робота – 58		
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6903				
Консультації:		<ul style="list-style-type: none">• за розкладом консультацій викладачів кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти• у дні проведення лекцій і практичних занять• за попередньою домовленістю				

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Оцінка потреб дитини з особливими освітніми потребами» є формування у студентів готовності до реалізації соціально-педагогічної технології оцінки потреб та ведення випадку дитини з ООП та її сім'ї.

Курс «Оцінка потреб дитини з особливими освітніми потребами» є вибірковою у циклі професійної підготовки здобувачів освіти. Він надає можливість засвоїти сутність процесу оцінювання та здійснення оцінки потреб дитини у процесі розвитку, основні принципи, складові, етапи, методи тощо; сформувати практичні навички застосування оцінки потреб та розробки і реалізації індивідуального плану підтримки дитини з ООП та її сім'ї.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес оцінювання потреб дитини з ООП та її сім'ї, його особливості, процедури та умови якісної оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї.

Навчання за програмою курсу орієнтоване на розширення меж професійної компетентності студентів як майбутніх фахівців у різних сферах соціально-педагогічної практики. В основу структури і змісту програми курсу покладена концепція всебічного розвитку майбутнього фахівця у цілісному освітньому просторі.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

- пояснити сутність процесу оцінювання потреб дитини з ООП та її сім'ї;
- оцінювати потреби дитини з ООП та здатність батьків їх задовольняти;
- визначати сильні сторони та ризики щодо задоволення потреб дитини з інвалідністю;

- оцінювати вплив факторів сім'ї та середовища громади на рівень задоволення потреб дитини з ООП;
- документувати процес оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї;
- добирати діагностичні матеріали для оцінки потреб дитини, батьківського потенціалу та факторів сім'ї та середовища тощо.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6903>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (має 60 балів):

- термінологічний диктант (на початку кожного практичного заняття) або короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом (наприкінці кожного практичного заняття (має 1 бал));
- доповіді на семінарських/практичних заняттях, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях (має 4 бали) – за одне заняття.
- робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем, розв'язання ситуацій (має 4 бали) – за одне заняття.
- письмова контрольна робота у вигляді тесту (має 10 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного розділу курсу.

За результатами поточного контролю студент отримує допуск до підсумкового контролю. Допуск до підсумкового контролю складає 35 балів.

Підсумкові контрольні заходи (має 40 балів):

- Теоретична складова. Підсумкове письмове тестування за результатами вивчення курсу у повному обсязі (Розділи 1 і 2) для перевірки якості засвоєння теоретичного матеріалу курсу.
- Практична складова. Розробка плану соціального супроводу конкретної сім'ї, що виховує дитину з ООП на основі зробленої оцінки їхніх потреб. Методичні рекомендації та вимоги до виконання завдання розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6903>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (має 60%)			
Змістовий модуль 1	Термінологічний диктант або короткий тест	Семінар 1	1
	Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях	Семінар 1	4
	Письмова контрольна робота	Тиждень 3	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Змістовий модуль 2	Термінологічний диктант або короткий тест	Семінар 2	1
	Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях	Семінар 2	4
	Письмова контрольна робота	Тиждень 5	5
Змістовий модуль 3	Термінологічний диктант	Семінари 3, 5	2
	Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях	Семінари 3, 4	6
	Групова робота на семінарі	Семінар 5	3
	Письмова контрольна робота	Тиждень 8	5
Змістовий модуль 4	Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях	Семінари 6, 8, 10	9
	Групова робота на семінарі	Семінари 7, 9, 11	10
	Письмова контрольна робота	Тиждень 11	5
Підсумковий контроль (max 40%)			
Залік			20
Практичне завдання			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Науково-методичні основи оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї			
Тиждень 1 Лекція 1	Загальні засади функціонування сім'ї, що виховує дитину з ООП		
Тиждень 1 Лекція 2	Запровадження оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї як механізму прийняття рішень в найкращих інтересах дитини		
Тиждень 2 Семінар 1	Запровадження оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї як механізму прийняття рішень в найкращих інтересах дитини	Термінологічний диктант. Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії.	4
Змістовий модуль 2. Теоретико-концептуальні засади оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї			
Тиждень 3 Лекція 3	Теоретичні основи оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї		
Тиждень 3 Семінар 2	Теоретичні основи оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї	Термінологічний диктант. Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії.	4
Тиждень 4 Лекція 4	Концептуальні засади оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї.		
Змістовий модуль 3. Технологія оцінки потреб дитини з ООП			
Тиждень 5 Лекція 5	Алгоритм та завдання ведення випадку.		
Тиждень 5 Семінар 3	Алгоритм та завдання ведення випадку.	Термінологічний диктант. Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії.	4
Тиждень 6 Семінар 4	Оцінка потреб як складова ведення випадку.	Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії.	3
Тиждень 7 Семінар 5	Оцінка потреб як складова ведення випадку.	Термінологічний диктант. Групова робота: аналіз ситуацій.	4
Змістовий модуль 4. Процедура оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї			
Тиждень 7 Семінар 6	Співпраця з дитиною з ООП та її сім'єю в	Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у	3

	процесі оцінки їх потреб.	дискусії.	
Тиждень 8 Семінар 7	Співпраця з дитиною з ООП та її сім'єю в процесі оцінки їх потреб.	Аналіз ситуацій, визначення шляхів співпраці з дитиною з ООП та її сім'єю.	3
Тиждень 9 Семінар 8	Документування процесу оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї	Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії.	3
Тиждень 9 Семінар 9	Документування процесу оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї	Аналіз ситуацій. Робота з документацією, її заповнення.	4
Тиждень 10 Семінар 10	Складання індивідуального плану роботи як результату оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї.	Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії.	3
Тиждень 11 Семінар 11	Складання індивідуального плану роботи як результату оцінки потреб дитини з ООП та її сім'ї.	Практична робота: аналіз ситуацій, складання індивідуального плану роботи з сім'єю, яка виховує дитину з ООП.	5

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І. Д. Звереві. Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с.
2. Про затвердження форм обліку соціальної роботи з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах : наказ Мінсоцполітики України від 13.07.2018 № 1005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0943-18#Text>
3. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики : навч. посіб.: у 2-х част. / Зверева І. Д., Кияниця З. П., Кузьмінський В. О., Петрочко Ж. В. : Київ : Задруга, 2011. Част. I. 224 с.
4. Боулби Дж. Привязанность: Пер. с англ. Москва : Гардарики, 2003. 477 с.
5. Боулби Дж. Создание и разрушение эмоциональных связей. Москва : Академический проект, 2004. 232 с.
6. Громада як осередок соціальної роботи із дітьми та сім'ями : метод. матеріали для тренера / О. В. Безпалько та ін.; за заг. ред. І. Д. Звереві. Київ : Наук, світ, 2006. 69 с.
7. Джудит С. Райкуе, Рональд С. Хьюз. Социально-психологическая помощь семьям и детям групп риска : практич. пособие: в 4 т. Т. 1. Концептуальные основы социальной работы с детьми. Москва : Национальный фонд защиты детей от жестокого обращения. 2008. 288 с.
8. Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 р.» : Закон України від 5 березня 2009 року № 1065-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1065-17#Text>

9. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 року № 2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
10. Запобігання інституалізації дітей раннього віку. Інноваційні технології соціальної роботи з профілактики відмов від новонароджених дітей: метод. посіб. / Автори-упорядн. Алексеєнко Т. Ф., Безпалько О. В., Лактіонова Г. М., Петрочко Ж. В. та ін.; за заг. ред. Звереві І. Д., Петрочко Ж. В. Київ: Століття, 2008. 224 с.
11. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: навч.-метод. комплекс / Автор.-упоряд.: О. В. Безпалько, І. Д. Зверева, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та ін.; за заг. ред. І. Д. Звереві, Ж. В. Петрочко. Київ: Фенікс, 2007. 528 с.
12. Конвенція ООН про права дитини та законодавство України. Роз'яснення, коментарі / О. Л. Копиленко, О. К. Сусол, Л. В. Хомік та ін.; за заг. ред. проф. О. Л. Копиленка. Київ: РННЦ «ДІНІТ», 2002. 200 с.
13. Основи батьківської компетентності: навч. посіб. / за заг. ред. І. Д. Звереві. Київ: Наук. світ, 2006. 156 с.
14. Петрочко Ж. В. Забезпечення права на сім'ю: від традицій до інновацій. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія І. Соціальна робота. Соціальна педагогіка: зб наук праць. Вип. 17. Ч. І. Київ: Вид. НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. С. 75-82.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Обов'язковим є відвідування усіх лекційних та практичних занять. Пропуски можливі лише з поважної причини. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Накопичення відпрацювань неприпустиме! Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання завдань самостійної роботи згідно з Методичними рекомендаціями до самостійної роботи з дисципліни та консультації викладача.

Студент повинен якісно і своєчасно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі, в обговоренні питань під час лекційних та практичних занять, у всіх видах контролю (поточний, за розділами, підсумковий). Різні форми роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікро-групах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, розвинути навички роботи в команді. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

Політика академічної доброчесності

Кожен студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну на пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Для ідентифікації студента ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем!

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р. (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>